Raadsvoorstel
n.v.t.

Raadsvergadering
n.v.t.

Commissie
10 oktober 2022

Eenheid en opsteller
Ontwikkeling & Advies
Peter Prins

Portefeuillehouder
Koen Castelein

Programma
Omgevingswet

Onderwerp

Crisis- en herstelwet (Chw) bestemmingsplan Buitengebied Hattem

Voorstel

(Wordt na de werksessie op 10 oktober van de commissie ARZ aangepast met het oog op een tweede bespreking in de commissie ARZ op 31 oktober. Dit in de aanloop naar de beoogde vaststelling van het Chw bestemmingsplan Buitengebied op 14 november 2022)

Raadsbesluit I:
1. kennis te nemen van de “Notitie Beoordeling initiatieven”;
2. in te stemmen met de “Reactienota Zienswijzen Chw bestemmingsplan Buitengebied”;
3. in te stemmen met het planMER van 4 maart 2021 en de aanvulling van 26 januari 2022;
4. het Chw bestemmingsplan Buitengebied, als vervat in de bestandenset met plan-identificatie NL.IMRO.0244.bpChwBuitengebied-0003, gewijzigd vast te stellen met inachtneming van de aanpassingen van de regels, bijlage bij de regels en de verbeelding zoals verwoord in de “Reactienota zienswijzen Chw bestemmingsplan Buitengebied”;
5. de beleidsregel “Afwegingskader Buitengebied Hattem” gewijzigd vast te stellen;
6. als hogere grenswaarden voor de geluidbelasting door het wegverkeer, de in Hoofdstuk 6 van de regels van het Chw bestemmingsplan Buitengebied opgenomen waarden vast te stellen;
7. voor het Chw bestemmingsplan Buitengebied geen exploitatieplan vast te stellen;
8. de welstandsnota gemeente Hattem, te laten vervallen voor het gebied waarvoor het Chw bestemmingsplan Buitengebied met dit besluit wordt vastgesteld;
9. vast te stellen dat op het Chw bestemmingsplan Buitengebied de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

Raadsbesluit II:
10. Op basis van de Interimwet stad en milieubenadering, hogere grenswaarden ingevolge artikel 1c, lid 2 van de Wet geluidhinder voor het Chw bestemmingsplan Buitengebied Hattem vast te stellen

Inleiding

Bedoeling van het Chw bestemmingsplan Buitengebied
Hattem is een prachtige gemeente om in te wonen, werken en recreëren. En dat willen we graag zo houden, zodat ook onze kinderen en kleinkinderen daarvan kunnen genieten. Daartoe hebben we in de Omgevingsvisie op 7 maart 2022 de koers bepaald voor de toekomst van Hattem. Daarmee is de richting op hoofdlijnen bepaald voor de grote vraagstukken waarvoor we aan de lat staan op het gebied van woningbouw, energie, klimaat, gezondheid et cetera.

Het Chw bestemmingsplan Buitengebied geeft invulling aan een deel van die opgaven door de omgevingskwaliteiten in het buitengebied te beschermen en tegelijkertijd ruimte te bieden voor ontwikkeling. Op de Veluwe en de Enken ligt het accent op bescherming van kwaliteiten. In de kernrand is meer ruimte voor ontwikkeling. En in het poldergebied ligt het accent op het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden voor agrarische bedrijven. Waarbij stoppende bedrijven de mogelijkheid is geboden de agrarische bestemming om te zetten in een woonbestemming.
Door gebruik te maken van de Crisis- en herstelwet (Chw) wordt geanticipeerd op de invoering van de Omgevingswet en ruimte geboden voor ontwikkeling. Nieuw daarbij is het gebruik van de beleidsregel Afwegingskader buitengebied Hattem, waarin is beschreven onder welke voorwaarden op welke plekken nieuwe ontwikkelingen mogelijk zijn. Door toepassing van de Interimwet Stad en Milieubenadering ontstaat meer ruimte voor maatwerk, vooral bij de toepassing van geluidsnormen.

Voorgeschiedenis
Sinds eind 2016 is gewerkt aan een Chw bestemmingsplan Buitengebied voor Hattem. Vooral in 2020 en 2021 is intensief gecommuniceerd met de omgeving en de gemeenteraad in de aanloop naar de afronding van een Ontwerp-Chw bestemmingsplan Buitengebied. Dit Ontwerp heeft eind 2021 ter visie gelegen. Op basis van de ingediende zienswijzen en de recent vastgestelde omgevingsvisie is een pas op de plaats gemaakt en opnieuw gekeken naar de koers voor de vaststelling van het bestemmingsplan.

Inhoudelijk legt de Omgevingsvisie een sterkere koppeling tussen ruimte voor ontwikkeling en bescherming/versterking van aanwezige kwaliteiten. Om de verbinding tussen het Chw bestemmingsplan Buitengebied en de Omgevingsvisie te versterken is een advies kwaliteitsverbetering opgesteld (landschappelijke kwaliteit, KuiperCompagnons).
In dat advies word op basis van de Omgevingsvisie meer in detail ingegaan op de kwaliteiten van de drie sferen binnen de kernrand, te weten:
- Open weidegebied
- Halfopen kampenlandschap
- Open enken

Op basis van de koers voor de kernrand uit de Omgevingsvisie zijn aanbevelingen gedaan over de te beschermen kwaliteiten. Die zijn verwerkt in het Afwegingskader Buitengebied Hattem en het bijbehorende kaartbeeld. Daarmee is een systeem opgebouwd dat in het kort als volgt werkt:
- Het Chw bestemmingsplan Buitengebied legt voor het buitengebied de toegestane activiteiten en gebruiksmogelijkheden vast;
- Als er nieuwe ontwikkelingen / initiatieven zijn, die niet passen binnen de beschreven activiteiten en gebruiksmogelijkheden, kunnen deze worden beoordeeld op basis van het Afwegingskader Buitengebied Hattem (Mengpaneel, deel I). De belangrijkste vragen zijn:
    - Welke functies zijn in dit deelgebied wenselijk?
    - Welke te beschermen/versterken kwaliteiten op de kaart van het Afwegingskader stellen randvoorwaarden aan deze functies?
- Als de functie b.v. wonen op locatie x in principe toegestaan is, wordt in overleg met de initiatiefnemer gekeken naar de andere beoordelingsaspecten om een zo groot mogelijke

meerwaarde te bereiken b.v. in de vorm van een plus qua duurzame energie, natuurinclusief bouwen of recreatie en sport . Daarbij is ook steeds een minimum-eis van toepassing. Als daar niet aan wordt voldaan, kan medewerking aan het initiatief alsnog worden geweigerd.
- In deel II ligt het accent op de borging van de ruimtelijke kwaliteit (inclusief welstand), door bijvoorbeeld eisen te stellen aan de gebouwen (maatvoering) of landschappelijke inpassing.
- Mocht het Afwegingskader Buitengebied Hattem onvoldoende ruimte bieden, dan kan dit worden aangepast. Waarbij het logisch is dat de argumenten voor aanpassing worden gerelateerd aan de Omgevingsvisie. Aanpassing van de Beleidsregel Afwegingskader is een bevoegdheid van het college van B&W. Vaststelling van eventuele daaruit voortvloeiende wijzigingen van het bestemmingsplan vallen uiteraard onder de bevoegdheden van de gemeenteraad.

Koers
Op 13 april, 9 mei, 20 juni is het Chw bestemmingsplan Buitengebied besproken met de gemeenteraad in het licht van:
- de recent vastgestelde Omgevingsvisie (7 maart 2022) en het advies kwaliteitsverbetering.
- de ingediende zienswijzen (38 met het accent op het gebied rondom het Vijzelpad)

Aanvullend is op 26 augustus een fietsexcursie georganiseerd om gezamenlijk op locatie een beeld te kunnen vormen van de balans tussen ruimte voor ontwikkeling versus behoud van kwaliteiten. Daarna is bestuurlijk contact gelegd met de afzonderlijke fracties. Die input is gebruikt om in de themasessie van het college van B&W op 30 augustus de koers te bepalen richting vaststelling van het Chw bestemmingsplan Buitengebied.

De kern van de besluitvorming richt zich op het *vaststellen van de kaders* in de vorm van het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het Afwegingskader. Dit neemt niet weg dat aanpassingen gevolgen hebben voor de initiatieven die zijn meegenomen in het proces. Die gevolgen zijn in beeld gebracht in het werkdocument ‘Notitie Beoordeling initiatieven’.

Belangrijkste wijzigingen na het Ontwerp-Chw bestemmingsplan Buitengebied
De gemeenteraad heeft – gelet op de waarden die zijn beschreven in de Omgevingsvisie, de zienswijzen en het advies kwaliteitsverbetering/landschap - behoefte aan aanscherping van het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het Afwegingskader. Inhoudelijk, meer balans tussen bescherming/versterking van kwaliteiten en ruimte voor ontwikkeling. Of in gewoon Nederlands, hoe kunnen we de kwaliteiten van ons mooie Hattemse buitengebied zo goed mogelijk beschermen en toch ruimte bieden voor ontwikkelingen. Concreet vertaald in:
- Meer bescherming van landschappelijke kwaliteiten (doorkijkjes), door ‘agrarisch gebruik tot aan de rijweg’ ‘minimaal 22m m agrarisch aan lint’ en ‘behoud openheid’ aan te geven op de kaarten van het Afwegingskader.
- Met de aanduiding van ‘agrarisch tot aan de rijweg’ is er op de betreffende locatie geen ontwikkeling in de vorm van bebouwing/hoog opgaande beplanting mogelijk. Voorstellen voor initiatieven op dergelijke locaties vallen in de eerste stap van het Mengpaneel van het Afwegingskader (Ruimtelijke inpassing) af. Dit is een aanvulling en aanscherping van de bescherming van de landschappelijk kwaliteiten in het buitengebied.

Bij de vaststelling van de Omgevingsvisie op 7 maart 2022 zijn twee moties aangenomen die van belang zijn voor het Chw bestemmingsplan Buitengebied.
- De motie Van Omgevingsvisie naar Woonplan: Deze is vertaald in beperking van het aantal woningen in het Chw bestemmingsplan Buitengebied van 100 naar 80.
- De motie Omgevingsvisie - zonnevelden polders: Deze is vertaald in beperking van de oppervlakte nieuwe zonnevelden tot max 15 ha.

Ook is de bouwhoogte voor nieuwe woningen in het buitengebied teruggebracht naar max. 11m. Daarnaast is naar aanleiding van de zienswijzen kritische gekeken naar de initiatieven

nabij hoogspanningsleidingen. Ook zijn tal van kleine correcties doorgevoerd. Een overzicht is te vinden in de reactienota Chw bestemmingsplan Buitengebied. Er is bij de wijzigingen rekening mee gehouden dat er een Ontwerp-bestemmingsplan is vastgesteld door B&W en de meeste initiatieven al lang in voorbereiding zijn.

De Raadsinformatie ‘Leeswijzer, borging en versnelling’ komt tegemoet aan de vragen die zijn gesteld in de besprekingen met de commissie ARZ op 9 mei en 20 juni. Aanvullend is in de vorm van Raadsinformatie een leeswijzer opgenomen.

Het Chw bestemmingsplan Buitengebied wordt aangeboden voor bespreking in de commissie ARZ van 10 oktober (werksessie), een tweede bespreking (na aanpassing) in de commissie ARZ van 31 oktober en vaststelling in de gemeenteraad van 14 november.

Beoogd effect

Een goede en passende bescherming en ontwikkeling van de omgevingskwaliteiten in het buitengebied van Hattem op basis van een goede vertaling van de signalen vanuit de Hattemse gemeenschap en de gemeenteraad in aanpassingen van het Chw bestemmingsplan Buitengebied.

Bevoegdheid / Juridisch kader

Wet ruimtelijke ordening, Algemene wet bestuursrecht, Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet, Wet geluidhinder en Interimwet Stad en Milieubenadering.

Eerdere besluitvorming en kaders

- Collegebesluit 2016: Kennisnemen en instemmen met bijgaand projectopdracht en voorstel “Omgevingsplan Buitengebied Hattem”.
- Collegebesluit 2016: Het bestemmingsplan Buitengebied bij het ministerie van Infrastructuur en Milieu aan te melden voor de 15e tranche van de Crisis- en herstelwet als experiment voor de omgevingswet.
- Collegebesluit d.d. 13 november 2019: Aanmelden bestemmingsplan Buitengebied Hattem voor artikel 7w Besluit Chw.
- Raadsbesluit d.d. 22 april 2021: de coördinatieregeling van toepassing te verklaren op het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het besluit op grond van de Interimwet Stad-en-Milieubenadering.
- Collegebesluit 26 oktober 2021: Instemmen met Ontwerp-Omgevingsvisie en planMER en tervisielegging van 28 oktober tot en met 8 december 2021)
- Meerdere informatiebijeenkomsten met college en raad, recent op 17 januari en 13 april.
- Collegebehandeling (19 april en 17 mei) en opiniërende bespreking in de commissie ARZ (9 mei) en een rondetafelgesprek met de commissie ARZ (20 juni).
- Fietsexcursie met de commissie ARZ/gemeenteraad op 26 augustus 2022
- Themasessie college van B&W van 30 augustus 2022.

Argumenten

Met het Chw bestemmingsplan Buitengebied is geanticipeerd op de Omgevingswet en zijn bewoners en ondernemers actief uitgenodigd om initiatieven in te dienen voor nieuwe ontwikkelingen. De lange duur van het proces (vanaf eind 2016) en de omvang en complexiteit van het dossier maken de besluitvorming niet eenvoudig. In die context zijn

inhoudelijke aanpassingen voorbereid in de aanloop naar de vaststelling van het Chw bestemmingsplanbuitengebied door de gemeenteraad.

Dit vanuit het perspectief dat met de vaststelling van het Ontwerp-Chw bestemmingsplan Buitengebied in oktober 2021 een belangrijke stap is gezet en er daarbinnen beperkt ruimte is voor aanscherping. Meer ingrijpende aanpassingen zijn alleen mogelijk met een hernieuwde tervisielegging van een aangepast Ontwerp-Chw bestemmingsplan buiten-gebied, mogelijk aanpassing van het planMER en een minimale extra doorlooptijd van een half jaar.

Kanttekeningen

De vaststelling van de beleidsregel Afwegingskader buitengebied Hattem is een bevoegdheid van het college van B&W. Deze wordt daarom ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraad.

Financiën

Er is voorzien in een bijdrage van € 8.000,- per woning als bijdrage in de plankosten. Als het aantal woningen wordt beperkt van 100 naar 80 leidt dit mogelijk op termijn tot lagere opbrengsten (€ 160.000,-). De kans is klein dat dit effect optreedt omdat kort nar vaststelling van het Chw bestemmingsplan Buitengebied de voorbereiding van het Omgevingsplan zal starten.

Communicatie

De initiatiefnemers zijn de afgelopen maanden meerdere keren geïnformeerd over de voortgang van het proces en de mogelijke aanscherping. Zodra het college van B&W heeft besloten het Chw bestemmingsplan Buitengebied ter vaststelling aan de gemeenteraad aan te bieden zullen de initiatiefnemers opnieuw worden geïnformeerd. Daar waar de beoordeling is gewijzigd zijn initiatiefnemers uitgenodigd voor een gesprek.
Voor de uitbreiding van de kas aan de Zuiderzeestraatweg 34 is de initiatiefnemer uitgenodigd voor een gesprek over een vergunningaanvraag op basis van de zogenaamde kruimelgevallen-regeling. Als back-up blijft het initiatief onderdeel uitmaken van het Chw bestemmingsplan Buitengebied.

Uitvoering

Maand	**Uitvoering**
10 oktober	Eerste (technische / informatieve) bespreking Chw bestemmingsplan Buitengebied in commissie ARZ
31 oktober	Tweede bespreking Chw bestemmingsplan Buitengebied in commissie ARZ
14 november	Vaststelling Chw bestemmingsplan Buitengebied in gemeenteraad

Bijlagen:
Voor het overzicht hebben we in onderstaande alle bijlagen gegroepeerd naar een viertal onderwerpen.

- Het Chw bestemmingsplan Buitengebied

- Het planMER
- Het Afwegingskader
- De besluiten

In de tweede kolom is aangegeven of er sprake is van vaststelling, instemming of ter kennisname. In de raadsinformatie is een toelichting per onderwerp opgenomen.

Bijlage	**Status, ter:**
STUKKEN BESTEMMINGSPLAN	
Chw bestemmingsplan Buitengebied_Regels + bijlagen	vaststelling
Verbeelding Buitengebied Hattem (vast te stellen 14 november 2022)	vaststelling
Toelichting Chw bestemmingsplan Buitengebied_ONTW*	vaststelling
Bijlagenboek toelichting Chw bestemmingsplan Buitengebied_ONTW6*	vaststelling
Reactienota Chw bestemmingsplan Buitengebied versie 27092022	instemming
Notitie Beoordeling initiatieven versie 14092022	kennisname
STUKKEN planMER	
planMER Buitengebied Hattem 20210403	instemming
Oplegnotitie (aanvulling) planMER buitengebied Hattem	instemming
Advies Commissie m.e.r. Buitengebied Hattem	kennisname
STUKKEN AFWEGINGSKADER	
Afwegingskader Buitengebied Hattem	vaststelling
Kaart Afwegingskader Buitengebied Hattem totaal	vaststelling
Bijlage bij Afwegingskader Kaartenboek geluid infra	vaststelling
BESLUITEN	
Raadsbesluit vaststellen Chw bestemmingsplan Buitengebied 27092022	besluit
Raadsbesluit toepassen ISM 14092022	besluit
Stappenrapport ISM Chw-bestemmingsplan Buitengebied Hattem versie 19102021 (Bijlage bij Raadsbesluit toepassen ISM)	instemming
Raadsinformatie leeswijzer, borging en versnelling Chw bestemmingsplan Buitengebied 220927	kennisname

Hattem, 27 september 2022
Het college van burgemeester en wethouders van Hattem,
de secretaris, de burgemeester,